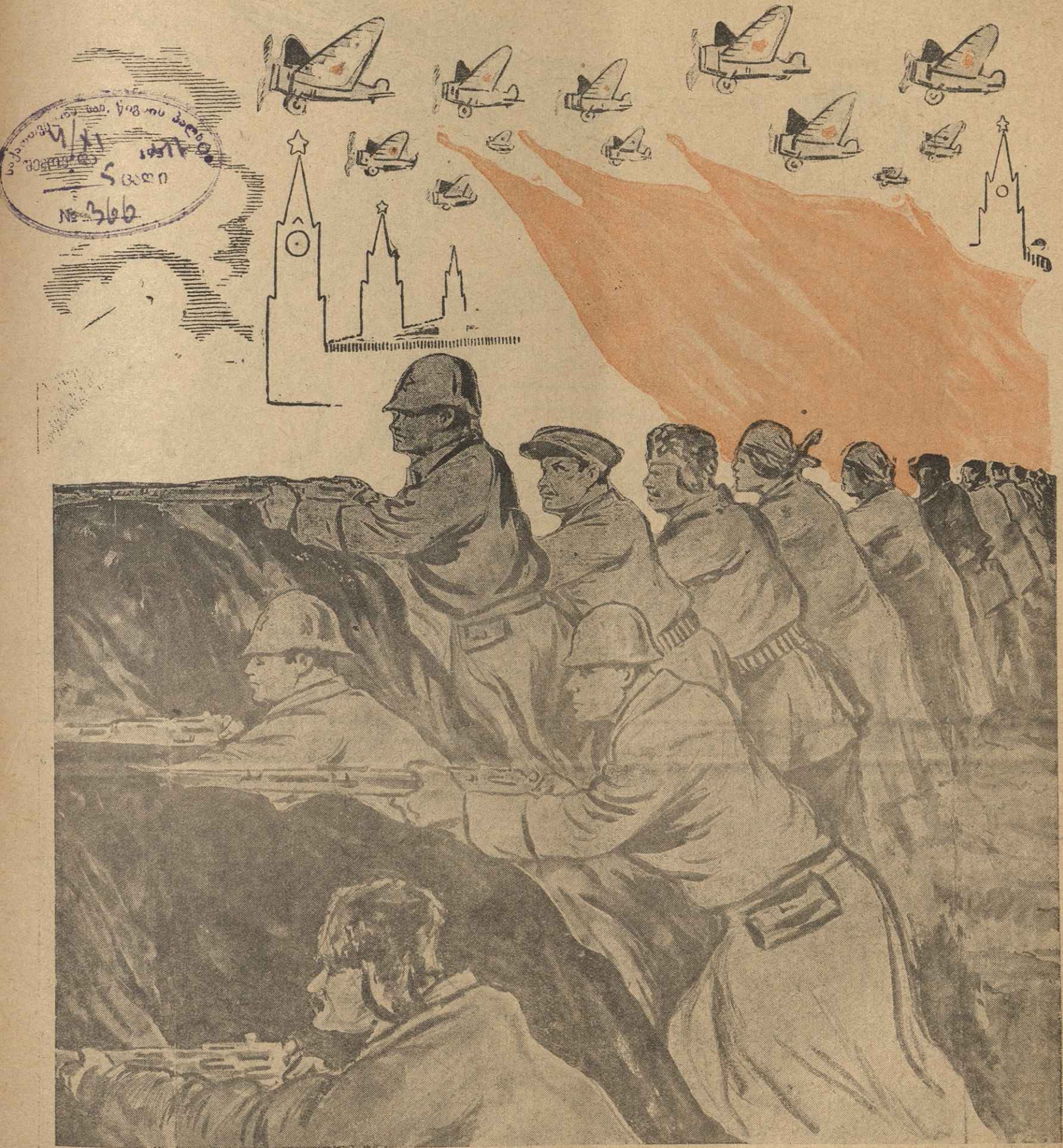

ს ი ა ნ გ

№ 27, თბილისი, 1941 წ. კვირა 2 ნომერი, გამოცემის წელი XVIII. გამოცემლობა „კომუნისტი“ ფასი 50 კპ.

ნახ. დონისა

მალღობით მებს აყრის და ცეცხლის წვიმას შემოსულ მტერს ცა მშენიერი და დიდ მოსკოვის მისახელელებთან თავის სისხლისგან იცლება მტერი.

— ჩვენ გავიმარჯვებთ მშობლის ზღუდესთან რკინის კედლებით აღმართულები, ჩვენ გავიმარჯვებთ! — მკერდებში ფეთქებით აუღერენ ბგერებს გმირთა გულები.

— ჩვენ გავიმარჯვებთ! დედა მოსკოვი უნდა გადიქცეს მტრისთვის სამარედი! — სკექს ზარბაზანი და ყოველ სივრცით მის ხმას ბანს აძლევს სამშობლო მხარე.

ვირი (ჰებელსი)—შენ, ჩემო ძმაო, ტყუილად ირჯები, ჩემი ბაძვით წარჩინებას ვერ მიადწევ. გერჩინა ადამიანებისათვის მიგებაძა.

ორი ეკიზოლი

(ადამიანი ტანკზე უფრო ძლიერია „პრავდა“).

კავკასიონის მთის მწვერვალებთან გაშლილ კალთაზე მდებარე სოფლიდან ფრონტისაკენ მიმავალი ბესარიონი მატარებელში იჯდა და ფიქრებს მისცემოდა. ფიქრის საგანი ღიადი რამ იყო: სამშობლო ქვეყნის დაცვა, საბჭოთა ქვეყნის მომავალი. მისთვის უცხო არ იყო ომი. მას მსოფლიო ომში ადრეც მიეღო მონაწილეობა, და მით უმეტეს იგი მზად იყო თავი გაეწირა სამშობლოსათვის.

ბესარიონი მოუთმენლად მოელოდა მტერთან შეხვედრას. — შენ ძველი დრო სუ გგონია. ძველებურად ომი არ გამოვადგება. მტერს უამრავი ტანკები ჰყავს. ტანკებზე ხიშტი და ხანჯალი არ გამოვადგება.—უთხრა ვილაცამ ბესარიონს.

— რა არის ტანკი? ტანკი ალბად უძლეველი რამ არის. ამბობენ ტანკი მოძრავი ფოლადის ციხე-სიმაგრე არისო. ათ კაცს შეგებები, მაგრამ ტანკს წინ ვერ დავუდგები, მას მაინც გირაფერს დავაკლებ. არა, ვერ დავუდგები, არ შემიძლია.—გაიღელა უცებ ბესარიონის თავში, მაგრამ ამ ფიქრებში მატარებელი სადგურზე გაჩერდა და ვაგონში წითელარმიელთა ჯგუფი მოიყვანეს. ისინი სამამულო ომში ყოფილიყვნენ, დაჭრილიყვნენ, საავადმყოფოში მოერჩინათ და მათივე დაჟინებით ახლა ისევ ფრონტზე ბრუნდებოდნენ.

— თქვენ საიდან ხართ?—შეეკითხნენ ერთს ახალწვივლები.

— საზანოდან, ზესტაფონის ახლოს.

— გვიამბეთ როგორ დაიჭირით.

— უმნიშვნელოა. ხელში დავიჭერი შემთხვევით და ჩემ ქრილობაზე ლაპარაკიც არა ღირს, მე ის მაწუხებს რომ ცხრამდი ვერ ავიყვანე.

— რა ვერ აიყვანე?

— ჩემგან განადგურებულ ტანკების რიცხვი:

ყველამ ყურები სცქვიტა.

— როგორ, რით ანადგურებდით? — იკითხა ყველაზე ადრე ბესარიონმა.

— უბრალო აპარატით.

— მაინც?

— შე კაი კაცო, მონახე გზასთან მოხერხებული საფარი; შეუტრჩიე დრო რომ მოახლოვდება შესაფერ მანძილზე, დაუმიზნე, დაატრიალე და მორჩა.

— ბოთლი?

— ჰო, ბოთლი! შე კაი კაცო, ჩვენებურ კაცს ბოთლის დატრიალება როგორ შეეშლება.

— მაშ ტანკის აფეთქება ბოთლით შეიძლება?—იკითხა ბესარიონმა.

— რვა ავაფეთქე. ახლა კი მარტო ერთ ამდენის წამატებას თუ დამაჯერეს, გული მეტკინება.

— თქვენ რომელ ნაწილში ხართ?—ჰკითხეს მეორე განკურნებულს.

— არტილერიისტი ვარ.

— ახვედრებ მიზანში?

— მე რე როგორ! ყველაზე მეტად ტანკებს ვემტკირები. იმდენი ამოვიჩქქე ჩემი ქვემეხით, რომ თვლას ვერ ვახერხებდი.

— მაინც ბოთლით მინგრევას აქვს მეტი ხალისი: ახლოს ხარ, კაი მონადირესავით დააფრინდები, ჰაერში აფრენილი რომ ძირს გაიშლართება ჭირიანი ინდაურით.—გაახელა საზანოელმა.

— სამაგიეროდ ჩვენ უფრო მეტს ვსპობთ და გულს უფრო ვიჯერებთ.

— მაგათზე უკეთესი შენიღბულ ორმომში ჩავდებოა. გააბამ მახეში და მერე შენს ხელშია, რამდენიც არ უნდა იხლახუნოს, ფეხს ვერ გადაადგამს.

— ეგ რა არის! ყველაზე უფრო კარგი სანახავი ის არის, გზას რომ დაუნაღმავ და მალა რომ აფრინდება ღმერთამწყურალი ჭიანჭველასავით. ამ ხერხით მე ბევრი ტანკი გამოფუჭებია.—თქვა მესამემ.

— ყველაზე აზარტული მაინც ხელყუმბარებს რომ მიაყრი ის არის. მე მუდამ მაგით განადგურებდი და აწიც მაგ ხერხით გავაგრძელებ.—დაუმატა მეოთხემ.

ბესარიონს იმ დამეს თითქმის აღარ სძინებია.

— საწყალი ტანკი! მე ის უძლეველი მეგონა და თურმე ყველაფერი მისი მძლეველი ყოფილა: საწვავიანი ბოთლი, ხელყუმბარა, ნალმი, შენიღბული ორმო, ქვემეხი და ვინ მოთვლის კიდევ რას, ფიქრობდა ის.—ადამიანზე ძლიერი ჩვეყანაზე არაფერია. რა ავირჩიო? ქვემეხი? ხელყუმბარა? არა, ყველა ხერხებს ვისწავლი, ყველაფრით შევმუსსრაგ—გადასწყვიტა მან და ისეთი ძალა იგრძნო, როგორიც წარსულის არც ერთ ლეგენდას არც ერთი გმირისთვის არ მიუცია.

სსუპარ - მასპინძლობა ბრავ შონ უსპარ პერაბბერძისა & კოგეპურნა ნიაილასი

(პარტიზანის ნამუშაო).

ჩვენი სოფელი ყვოდა,
სად შრომა იქცა გამირობად,
მშრომელთა ბედნიერება
წესად იყო და,—პირობად,

მაგრამ ხალხს ჭირი ვერ აცდა,
მტრის ხროვა თავზე დაესხა,
არიელ მოდგმის ნადირებს
მხეტური მადა გაენხნათ.

და მტვრად აქციეს სოფელი
სად ტანჯვა მეფობს ნამდვილი,
ვინც გადაურჩა მწარე ხვედრს,
იმათ აქვთ დიდი წადილი —

ურჩხული, — მხეცი საზარი,
ჩვენს ბაღში შემოვარდნილი,
გასრიხონ,—მისი „საქმენი“
„ხელის გულზე“ აქვთ დათვლილი.

როდესაც თავზე დაგვეხენ
ცეცხლით, ტყვიით და მახვილით.
სოფელში ტბებად დგებოდა
მშრომელთა სისხლი დაღვრილი,

მაშინ ჩვენს ოჯახს „ეწვიენ“
მოუწვეველი „სტუმრები“.
ეზოში იდგა იმათი
ნაქურდ-ნაძარცვით ურმები,

მათ შორის ცილინდროსანი
დაცინვით იღიმებოდა,
ხან შეიკრავდა შუბლს იგი
და ხანაც იღრინებოდა.

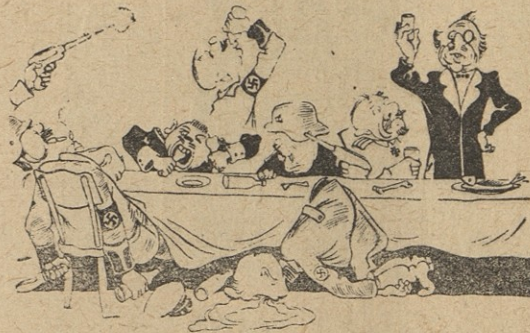
მამას მიმართა: „ნიკიტა,
შენ ხომ გახსოვარ მაინცო?
იყო პასუხი ცივი და
მოკლვე: „ჰე, როგორ არ გიცნობ?“

ყოფილი გრაფი, ბატონი
ფონ-შტერ ვერაგბერგ ბრძანდებო,
თანაც ფიქრობდა: მოიცდი
ცოტას და... შენც ჩაძალდებო!

—რაო, რას ამბობ, ბებერო,
შენ ისევ ყოფილს მეძახი?!
ოფიცერს წაუჩურჩულა:
„გესმის, როგორ ყვეს ეგ ძაღლი?!“

და ვერაგბერგი წამოდგა,
ხმა ღრიალებდა ოფიცერის:
„ყოფილს თქვენს ბატონს გიბრუნებთ,
სოფელმა განა არ იცის?“

მიიღებს იგი ძველ მამულს,
მასთან დარჩებით გლეხები,
დღეიდან მის საკუთრებას
კანონით ვერ შეეხებით“!

ჩვენს სახლში იმათ იმ ღამეს
ღრო გაატარეს ლხინითა
იტრაბახეს და იყბედეს,
გამოიღებენ ღვინითა!

გათენებისას მიწვენ და
ღრმა ძილს მიეცენ მთვრალეები,
გრაფი ფონ-შტერი მამაჩემს
„უაღერსებდა“. თვალეებით:

„ნიკიტა, განა არ გახსოვს
როცა ვიყავი პატარა,
რამდენჯერ მხარზე გიჯექი,
შენმა კისერმა მატარა?“

არაფერია, ნამსახურს
და ამაგს არ დაგივიწყებ,
ოღონდ, იცოდე დღეიდან
ჩემს ერთგულეებას დაიწყებ“!

მამა ბატონის წინ იდგა,
მისთვის პასუხი არ ქონდა,
ფიქრით კი ტყეში გაჭრილი
პარტიზანებთან დაჰქროდა,

ეძინა ბატონ გრაფ ფონ-შტერს
და ოფიცერებსაც ეძინათ,
სადაც მამალმა იყვილა,
მათ მაინც არ გაეღვიძათ,

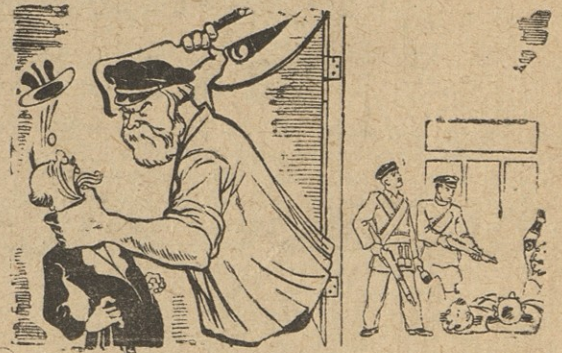
ჩვენს სახლს კი პარტიზანები
იმ ღამით გარს შემოვერტყით,
მამამ ისუმრა: გრაფ ფონ-შტერს
შესაფერს პასუხს ჩვენ ვიტყვით,

იგი მოითხოვს ჩემგან, რომ
მხრებით ვატარო, ვით წინად,
უთქვენოდ პასუხს ვერ ვაძლევ,
ეგება კიდეც იწყინა

პასუხის დაგვიანება,
გამიშვიტ, ბატონს ვეხლო!
მამა შეიჭრა ფონ-შტერთან
და დაღვა იგი მის ახლოს.

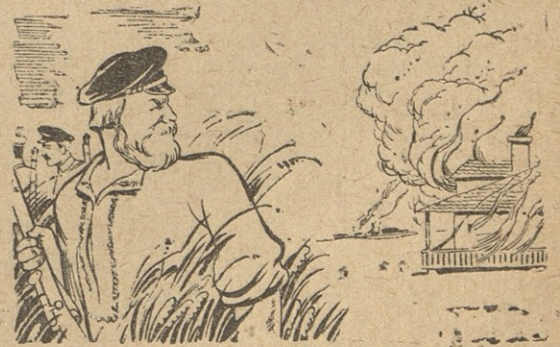
„ბატონო, გამოიღვიძე
შენთან მოვიდენ სტუმრები,
მეც მოგიტანე პასუხი,
ერთგულად გემსახურები,

ოღონდ ჯერ სამაგიერო...“
გრაფი ფერმკრთალი წამოხტა:
—„ვინა ხარ? ამ დროს ბებერო
რა გინდა? ნეტა რა მოხდა?“

— არაფერია, ბატონო,
მსურს მაგიერის მიღება,
მინდა მეც ვშინჯო შენს მხრებზე...
და მამა მისკენ ისრება.

მას ყელში წვედება ხელებით.
„ბატონო, ხომ კარგიაო,
განა სიკეთე ქვეყნად კაცს
ოდესმე დაკარგვიაო?..“

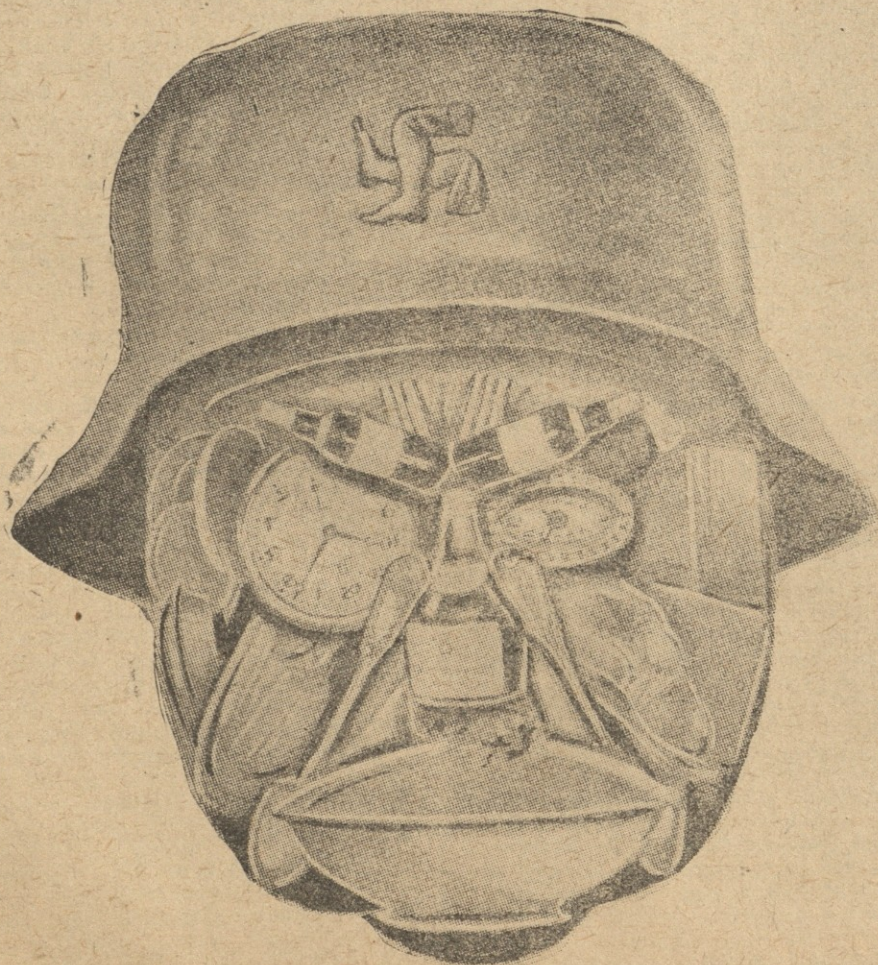
გრაფი დაცვა... ფაშისტებს
ჩვენც კარგად გაუმასპინძლით,
ცეცხლში გამოვწვით ვერაგნი...
გადაშწვარ სოფელს გავცილდით.

სანდრო ეული

— საიდან მოდიხარ ბიჭიკო?
— ცხალია, ტყიდან. ვერა ხედავ?!—მამა ჩეხავს, მე კი—ვეზიდები.

ფოტომონტაჟი ბ. კლინჩისა

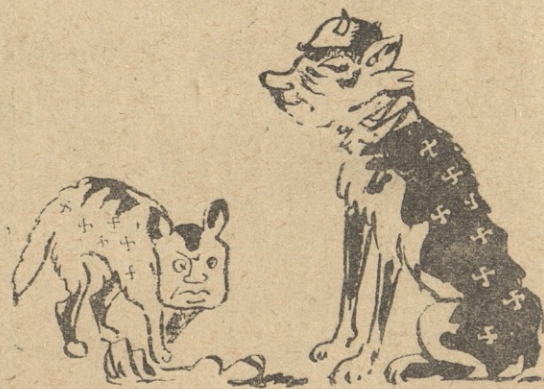
გერმანელი ოფიცრის სახე.

1. ერთმა მგელმა ნადავლი იშოვნა. კუჭი რომ მოიძლო უცნაურმა აზრმა გაუელვა თავში...

2. დავუძახებ ამ ტურასაც, ჭამოს თავ-ფეხი, რა მენადვლება.

3. ბუნებაში არაფერი არ იკარგება. — ფიქრობდა მგელი და გუნებაში იცინოდა.

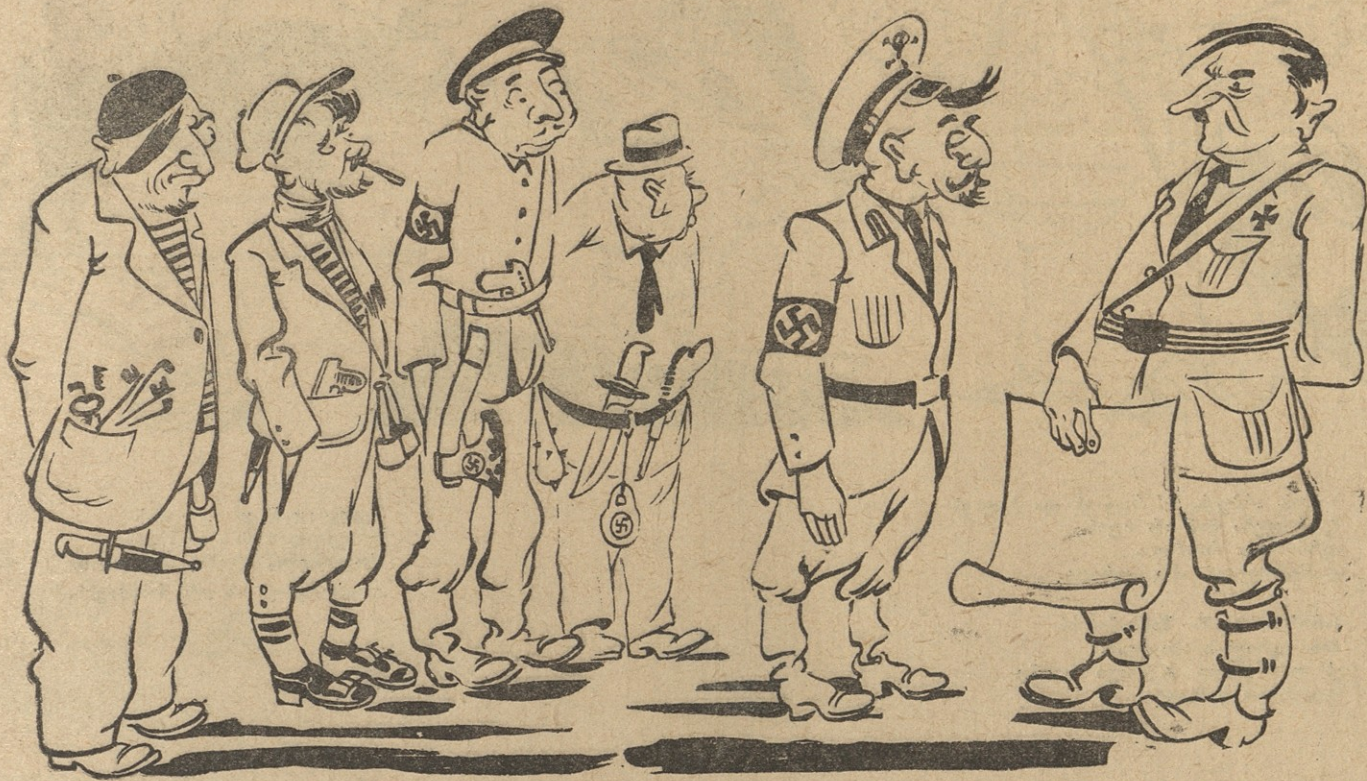
4. და ბოლოს თითონ სტუმარიც მას-პინძლის წერა გახდა.

გული გულს იხნობს

„პიტლერმა მოაკვლევინა რამდენიმე გენერალი, რომლებმაც საბჭოთა კავშირთან ომის წინააღმდეგ გამოსთქვეს აზრი. გესტაპოში მუკალაობის სისტემის სამართლის დამნაშავეებს გადაცემული აქვთ სია იმ პირებისა, რომელნიც საბჭოთა კავშირთან ომს დამლუბველად სთვლიან.“

გაზეთებიდან

ნახ. გ. ლომიძისა

ბანდიტების მეთაური — (პიტლერს) თქვენს დავალებას პირნათლად შევასრულებთ, რადგან შეგნებული გვაქვს, რომ ჩვენ, მძარცველები და თქვენ — ფიურერი ერთ საქმეს ვემსახურებით.

უცხოეთის იუმორი

„ყუმბარ-მბრძოლი“

ინგლასში შეშოღებულია ახალი თერმინი—„ყუმბარ-მბრძოლი“, ასე უწოდებენ იმ ხალხს, რომელიც ყველას თავს აბეზრებენ თავიანთი მოთხრობებით საპაერო თავდასხმის დროს ყუმბარებისა და თავიანთი განცდების შესახებ.

„ყუმბარ-მბრძოლი“ წინააღმდეგ გამონახეს საშუალება: როგორც კი საზოგადოებაში ვინმე ენას დასძრავს ყუმბარების შესახებ, ხელათვე აჯარიმებენ წითელი ჯგერის სასარგებლოდ.

მაგალათად, მუშა დილით მიდის ქარხანაში და თავის აზრანაგებს უამბობს, რომ წინაღობით ავტობუსის ახლოს, რომელშიც ის იჯდა, დაეცა ყუმბარა და პაერის ტალღამ ის გადმოაგდო ავტობუსიდან. როგორც ვხედავთ თავგადასავალი ინტერესს მოკლებული არაა. მას უსმენენ და... იქავე აჯარიმებენ 3 შილინგით, როგორც „ყუმბარ-მბრძოლს“.

მეტოქეები

ახლოს დაცემულმა ყუმბარამ დაანგრია ერთერთი მალაზიის ვიტრინა. მისი პატრონი ჰკიდებს პლაკატს: ღიაა, როგორც ჩვეულებრივად“. სამი სახლის იქით, მისი მეტოქე, რომლის მალაზიაც კიდევ უარეს მდგომარეობაშია, მას ტოლს არ უგდებს: ისიც ჰკიდებს მეორე პლაკატს: „უფრო ღიაა, ვინც ჩვეულებრივად“.

დანგრეული უნივერსალი და მისი ფილიალი

ლონდონის ერთერთი დიდი უნივერსალი „ლუისი“ ძლიერ დაზიანდა ბომბარდირებით. ამ ფირმის ომამდე მსოფლიოს თითქმის ყველა სატანტო ქალაქებში ჰქონდა თავისი ფილიალები, მათ შორის ბერლინშიც. და აი ნახევრად დანგრეულ უნივერსალზე აკრავენ წარწერას: „თუ თქვენ გგონიათ, რომ ეს მალაზია დანგრეულია, მაშინ რაღას იტყოდით, რომ გენახათ ჩვენი ფილიალი ბერლინში“.

ყალბი დაღვათ ძვლიო

სლოვაკიაში გლეხთა აბსოლუტურმა უმრავლესობამ ერთსულოვანი ბოიკოტით უბასუბა გერმანელთა მოთხოვნას პირველ ოქტომბრამდე ჩაებარებინათ პროდუქტები.

გაზეთებიდან

სლოვაკთა სოფლებს მოედო ბრძანება „ფიურერისა“, რომ „არა გვიან ამა წლის პირველი ოქტომბრისა,

სულ ჩაგვაბარეთ პროდუქტი, რაც რამე გაგაჩნიათო, თქვენ აქ ჰაერით იცხოვრეთ, ან თავში ქვა გიხლიათო“.

და გაამზადეს საწყობნი ასეულ ათას ტონისო, წინასწარ ინაწილებდნენ ნადავლს ურთიერთშორისო,

მაგრამ ბრძანებამ დალია, ჩაილულისა წყალიო, პროდუქტის ნაცვლად „რანდებს“ ყელზე დააღვათ ძვლიო.

დ. ზვიადაური

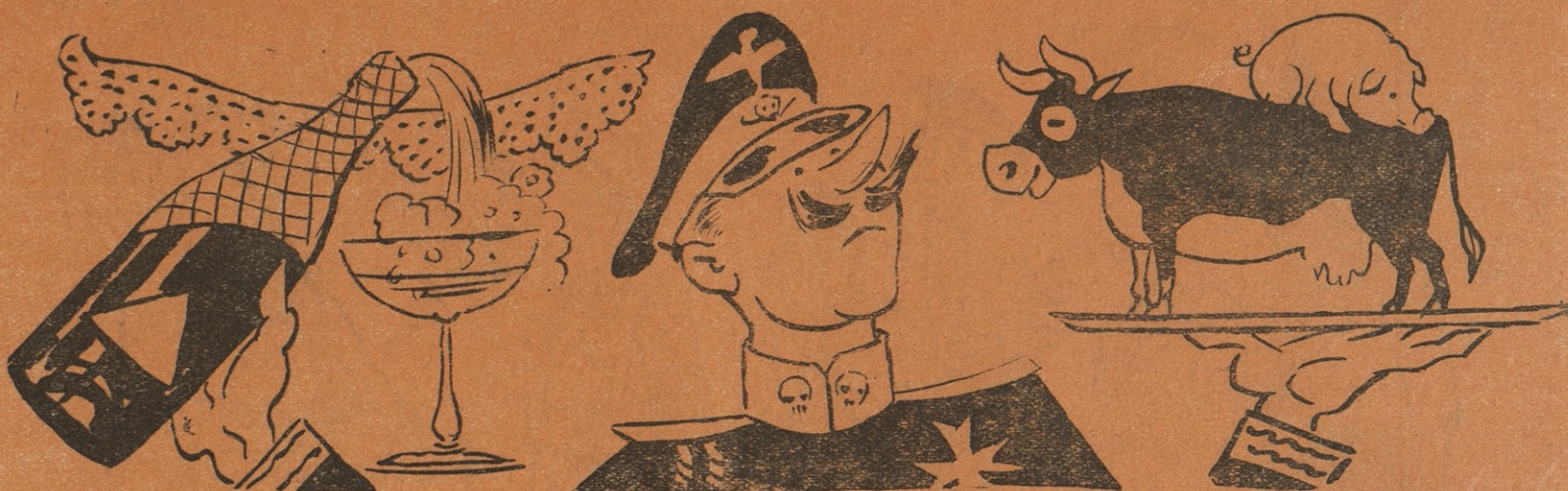
ფონ-პამპულას აგანათი

ანუ

ამალიას საბრფიალო გარათი

ნახ. ს. ნადარეიშვილისა

მოდის არბევს, სძარცვავს და შკლავს
შებრაღება მან არ იცის.
გერმანელი რაინდია
ფონ-პამპულა ანუ ფრიცი.

პარიზში სვამს შამპანიურს,
შინ უგზავნის ამალიას:
ეს ფრანგული ტკბილი ღვინო
საუცხოვო წამალია.

ბელგიიდან კი აგზავნის
ბრიუსელის ნაშ არშიებს,
ჰოლანდიის ძროხას და ღორს,
ცოლ-შვილს ის არ მოაშიებს.

სწერს რუსეთში ცოლი ფრიცსა:
შენი ტრფობით ვიტრუსები.
გამოგზავნე გენაცვალე,
საქართველოს ციტრუსები.

რუსეთიდან ამის ნაცვლად
მოუტანეს ფრიცის ურნა.
ამალია აქვითინდა
აზუზუნდა როგორც ზურნა,
მაგრამ შავი ჰირისაგან
ეს ქვეყანა განიკურნა.
მ. პატარიძე